

zhorieť v pecku, keď si nemali už čím zakúriť. Zamdletú Táňu objavili v byte krátko po smrti jej príbuzných. Žila v detskom domove a následne ju evakovali spolu s ostatnými sirotami z obliehaného Leningradu. Na následky tuberkulózy, podvýživy a zlého duševného stavu zomrela v nemocnici v meste Šatki.

Helga Weissová

(1929, Praha, Česko)

V roku 1941 bola spolu s rodičmi transportovaná do pracovného tábora Terezín. Spolu so svojou mamou prežila koncentračný tábor Osvienčim, pracovný tábor Freiberg a koncentračný tábor Mauthausen. Obrázky, ktoré namalovala v Terezíne, boli publikované ako súčasť jej denníka. Po vojne sa vrátila do Prahy a vyštudovala Vysokú školu umelecko-priemyselnú v Prahe. Pôsobí ako maliarka a za svoje maľby a kresby vystavovala na mnohých výstavách po celom svete. Za svoju tvorbu získala niekoľko významných ocenení. Žije v pražskom byte, v ktorom sa narodila.

NADÁCIA INTENDA

A PROJEKT NAJZNÁMEJŠIE DENNÍKY Z VOJNY

Nadácia Intenda svoju pozornosť sústreďuje najmä na rozvoj spoločnosti priateľskej k mladým ľuďom podporou iniciatív mladých ľudí a pre mladých ľudí. Projekt Najznámejšie denníky z vojny, v rámci ktorého vzniklo pred(náška)stavenie, je určený prioritne pre stredné a vysoké školy. Reaguje na smutné, ale aktuálne výročia prvej a druhej svetovej vojny. Cieľom projektu je upozorniť na memento a hrôzy vojny cez autentické príbehy, ako aj na neustálu potrebu obrany demokracie. Projekt je zameraný na témy nadradenosti, rôznych druhov diskriminácie, neznášanlivosti a ich dopadov na formovanie celospoločenskej situácie.

Inscenácia vznikla v spolupráci Občianskeho združenia Rázcestie a Bábkového divadla na Rázcestí.

Zriaďovateľom divadla je Banskobystrický samosprávny kraj.

Inscenácia a bulletin vznikli vďaka finančnej podpore Nadácie Intenda.

Divadelná sezóna 2014/2015

Premiéra: 28. 11. 2014

Redakčne pripravila: Monika Kováčová

Zodpovedná redaktorka: Iveta Škripková

Grafický dizajn: Stanislava Belanová

Tlač: Brummer&Brummer

Bábkové divadlo na Rázcestí

Občianske združenie Rázcestie

Skuteckého 14, 975 90, Banská Bystrica

Tel.: +421 48 412 55 13, +421 48 412 56 23

www.bdnr.sk, bdnr@bdnr.sk

Občianske združenie Rázcestie
a Bábkové divadlo na Rázcestí Banská Bystrica

HVIEZDY SÚ TICHÉ

HVIEZDY SÚ TICHÉ

Anna Franková

(1929, Frankfurt nad Mohanom, Nemecko – 1945, Bergen-Belsen, Nemecko)

K trinástym narodeninám dostala bielo-červený károvaný denník, do ktorého si zapisovala udalosti od 12. júna 1942 do 1. augusta 1944. Keď jej 16-ročná sestra Margot dostala v 1942 predvolanie do transportu, celá rodina sa odšťahovala do vopred pripraveného úkrytu v Amsterdame, nepoužívaných firemných priestorov, ktoré Anna vo svojich zápiskoch nazýva Zadný trakt. K Frankovcom sa neskôr v úkryte pridáva rodina otcovho spoločníka Hermanna van Pelsa a doktor Fritz Pfeffer. Po tom, čo Anna v marci 1944 začula výzvu v dánskom Slobodnom rádiu Oranje, aby občania poskytli denníky pre povojnovú zbierku, začala ho prepisovať do podoby knihy. Po takmer 761 dňoch bol úkryt nájdený a obyvatelia Zadného traktu boli odvezení jednotkami SS do zberného tábora vo Westerborgu. Zastihol ich posledný transport z Holandska do Osvienčimu. Annin denník zostal v úkryte, kde ho objavila jedna z ich pomocníčok Mep Giesová a ukryla ho. Anna a Margot sa dostali v októbri 1944 do koncentračného tábora Bergen-Belsen, kde vypukla epidémia týfusu. Anna, sama tiež chorá, sa starala o svoju sestru až do jej smrti a umrela niekoľko dní po nej, v marci 1945. O niekoľko týždňov neskôr bol koncentračný tábor oslobodený. Z osadenstva Zadného traktu prežil len Annin otec Otto Frank.

Pred(nášKa)stavenie. Koláž denníkov z vojnových čias.

Výprava: Ivana Macková a. h.

Hudba: Katarína Málíková a. h.

Dramaturgia: Marián Pecko

Scenár, réžia: Monika Kováčová

Hrajú:

Anna Zemaníková
Eva Dočolomanská
Marianna Mackurová
Juraj Smutný
Mária Šamajová

Lektor: Roman Hradecký

Výpravu vyrobili: ateliéry BDNR pod vedením Kataríny Mažáryovej a Ivana Macková a. h.

Anna, Alja, Helga, a Tanja.

Štyri dievčatá, vo veku od 9 do 17 rokov, ktoré zažili prvú alebo druhú svetovú vojnu a zanechali svoje autentické svedectvo v denníkových zápiskoch.

Domov, rodina, láska, striedanie režimov, neustále ohrozenie života.

Odhodlanie a sila, ktoré nezávisia od veku a od krajiny.

Slová, ktoré nesmeli byť' vyslovené.

Slová, ktoré majú byť' počuté.

- Dnes.

Všade.

Aby sa história prestala opakovať'...

Alja Rachmanovova

vlastným menom Galina
Džuraginova (1898, Kasli, Rusko
– 1991, Ettenhausen, Švajčiarsko)

Pochádzala z ruskej šľachtickej rodiny. Prvý denník si začala písať vo veku 14 rokov. Po páde romanovovskej dynastie zažila vypuknutie občianskej vojny a nástup komunistického režimu v Rusku. Uteká s rodinou na Sibír, kde sa vydáva za rakúskeho vojnového zajatca. Neskôr už spolu s malým synom odchádzajú najskôr do Viedne, potom do Salzburgu. V 30-tych rokoch 20. storočia vydáva Galina pod pseudonymom svoje denníky v troch zväzkoch: *Študenti, láska, čeka a smrť*; *Manželstvá v červenej búrke* a *Mliekarka z Ottakringu*. V roku 1945 sa uchyluje do Švajčiarska, kde žije až do svojej smrti. Aj keď sa Aljine denníky hneď po vydaní stali bestsellermi, doteraz neboli preložené do ruštiny.

Taliana Nikolajevna Savičevova

(1930, Gdov, Rusko – 1944, Šatki, Rusko)

Spolu s rodinou sa v roku 1941 ocitla v Leningrade počas takmer 900-dňovej nemeckej blokády. Táňa, vtedy len 11-ročná, pomáhala pri kopaní zákopov a hasení zápalných bômb. Jej sestre Nine sa podarilo dostať z obklúčeného mesta, nestihla však rodine zanechať správu. Príbuzní si mysleli, že umrela. Táňa dostala ako spomienku na sestru zošiť, ktorý sa neskôr stal jej denníkom. Zápisky majú len 9 riadkov – s menom, dátumom a časom smrti jej najbližších. Predtým mala aj iný denník, do ktorého si zapisovala dôležité udalosti dňa, ten však počas krutej zimy v roku 1941 nechala